

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U000708

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-03-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Білоус Наталя Петрівна

2. Bilous Natalia P.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.04

Назва наукової спеціальності: Теорія і методика професійної освіти

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 13-03-2019

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська і німецька мови)

Місце роботи здобувача: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: пр. Космонавта Комарова 1, м. Київ, Київська обл., 03058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 23.144.02

Повне найменування юридичної особи: Льотна академія Національного авіаційного університету

Код за ЄДРПОУ: 01132353

Місцезнаходження: вул. Добровольського, 1, м. Кропивницький, Кіровоградський р-н., Кіровоградська обл., 25005, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний авіаційний університет

Код за ЄДРПОУ: 01132330

Місцезнаходження: пр. Космонавта Комарова 1, м. Київ, Київська обл., 03058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.35

Тема дисертації:

1. Формування професійно-комунікативної компетентності у майбутніх перекладачів авіаційної галузі
2. Formation of professional and communicative competence of future translators of the aviation industry

Реферат:

1. Роботу присвячено дослідженню проблеми формування професійно-комунікативної компетентності (ПКК) в майбутніх перекладачів авіаційної галузі у процесі фахової підготовки в авіаційному закладі вищої освіти. У дисертації доведено актуальність формування професійно-комунікативної особистості перекладача на засадах компетентнісного підходу з огляду на належність фаху до соціономічних професій; потребу виконання міжнародних програм (програма «Сталого розвитку 2016-2030», рамкова програма Європейського Союзу «Горизонт 2020»). Доцільність виконання цього дослідження зумовлена також необхідністю подолання суперечностей у фаховій підготовці вітчизняних викладачів до професійної діяльності в авіаційній галузі (між вимогами міжнародних та європейських організацій щодо стандартів професійної діяльності перекладача, критеріїв визначення якості перекладу, диференціації його видів і функцій професійних перекладачів та відсутністю в системі вітчизняної вищої освіти затвердженого Міністерством освіти і науки України галузевого стандарту підготовки фахівців з перекладу; між очікуваннями суспільства

щодо підготовки у закладах вищої освіти перекладача із сформованою професійною компетентністю та недостатнім рівнем її практичної сформованості у студентів, які оволоділи фахом перекладача; між потребами ринку перекладацьких послуг щодо компетентного перекладача із сформованою готовністю до професійно-комунікативної діяльності та відсутністю у випускників філолого-перекладацької спеціальності здатності до ефективної фахової взаємодії; між спеціальними вимогами галузей народногосподарського комплексу, зокрема сфери цивільної авіації, щодо підготовки перекладачів у закладах вищої освіти для роботи в них та універсальністю й уніфікованістю змісту фахового навчання майбутніх перекладачів). Схарактеризовано тимчасову освітньо-професійну програму й тимчасову освітньо-кваліфікаційну характеристику майбутнього філолога-перекладача, виокремлено навчальні дисципліни як нормативної, так і варіативної частин навчального плану, які можуть бути використані для формування всіх субкомпетентностей (лінгвістичної, інтерперсональної, інтеркультурної, технологічної), що є складовими професійно-комунікативної компетентності майбутнього перекладача авіаційної галузі. Запропоновано авторське тлумачення ключового поняття «професійно-комунікативна компетентність перекладача авіаційної галузі» (інтегративний ресурс, який реалізується вторинною мовною особистістю в умовах ефективної міжкультурної взаємодії з урахуванням національних цінностей і норм для вирішення авіаційно-фахових завдань шляхом поєднання предметного змісту професії та іншомовних навичок). Визначено та обґрунтовано педагогічні умови, які сприяють ефективному формуванню цієї компетентності (зорієнтованість науково-педагогічної діяльності на формування ПКК у майбутніх перекладачів авіаційної галузі; комплексність застосування загальнонаукових підходів, які оптимізують процес оволодіння фахом, у поєднанні із специфічними підходами щодо підготовки перекладачів; використання найбільш доцільних для активізації професійно-комунікативної активності студентів форм організації навчання, засобів, методів і прийомів). Приділена увага обґрунтуванню необхідності використання як загальнонаукових (комунікативного, компетентнісного, професійно зорієнтованого) методологічних підходів, так і особливих підходів, які є важливими для підготовки перекладачів (рецептивного, соціокогнітивного, лінгвокогнітивного, мультидисциплінарного). Визначено специфічні для ефективної комунікативно-компетентнісної підготовки перекладача саме авіаційної галузі методи (свідомо-контрастивний, комунікативний, термонтографічний, метод подкастів, метод процесу орієнтованих фреймів). Важливими є спеціальні технічні прийоми, які порушують формальну подібність перекладу оригіналу, але забезпечують досягнення більш високого рівня еквівалентності. Це прийоми переміщення, додавання і вилучення лексичних одиниць в процесі перекладу. Обґрунтовано й упроваджено структурно-функціональну модель формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх перекладачів авіаційної галузі у фахову підготовку студентів авіаційного закладу вищої освіти та експериментально доведено її ефективність.

2. The thesis is devoted to the formation of professional communicative competence problem of future translators of the aviation industry in the process of professional training. The research proves the relevance of forming a professional-and-communicative personality of an interpreter on the basis of a competent approach in view of the fact that the specialty falls within the range of socionomics professions; the need for the implementation of international programs (Sustainable Development Program 2016–2030, "Horizon 2020" European Union Framework Program); the need to overcome the contradictions in the training of domestic interpreters for professional activities in the aviation industry (between the requirements of international and European organizations regarding the standards of professional activity of the interpreter, criteria for determining the quality of translation, the differentiation of types and functions of professional translators and the lack of a standard for training translation specialists in the system of domestic higher education, which is approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine; between the expectations of the society regarding the competent translator and the insufficient level of competences formation by the students, who mastered this specialty; between the market demands towards a competent translator with a formed readiness to professional communication and the lack of the philology-and-translation specialty graduates' ability to effective interaction, between the special requirements of the national economic complex sectors, civil aviation in particular, regarding the training of translators in the Higher Educational Establishments for further employment and the versatility and

commonality of the content of professional training of future translators). A temporary educational and professional program and temporary course description of future philologists-translators are described, the educational disciplines of both compulsory and elective components of the curriculum are distinguished, which can be used to form all sub-competencies (linguistic, interpersonal, intercultural, technological), which form the professional communicative competence of the future translator of the aviation industry. The author's interpretation of the key concept of "professional and communicative competence of the translator of the aviation industry" (an integrative resource implemented by the secondary person under the conditions of effective intercultural interaction taking into account national values and norms for solving aviation and professional tasks by combining the subject content of the profession and foreign language skills) is proposed. The pedagogical conditions contributing to the effective formation of this competence are substantiated (orientation of scientific and pedagogical activity to the formation of professional and communicative competence in future translators of the aviation industry; comprehensive application of general scientific approaches that optimize the process of mastering the specialty, in conjunction with specific approaches to the translators' training; the use of the most appropriate forms of the teaching process organization, tools, methods and techniques with the aim of activating the professional and communicative activity of students). The attention is paid to the necessity of using both general scientific (communicative, competence, professionally oriented) methodological approaches and special approaches, which are important for training specialists in foreign languages (receptive, socio-cognitive, lingvo-cognitive and multidisciplinary ones). Specific methods for the effective communicative-and-competence training of a translator in the aviation industry is determined (namely: consciously-contrastive, communicative, termontographical, method of podcasts, method of process-oriented frames). Of importance are the special technical techniques that violate the formal similarity of the original translation, but ensure the achievement of a higher level of equivalence (transposition, addition and omission of lexical units in the translation process). A structural-functional model for the formation of the professional and communicative competence of the translator of the aviation industry was theoretically grounded, created and verified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Барановська Лілія Володимирівна

2. Baranovska Liliia V.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Людмила Сергіївна

2. Gerasymenko Liudmyla S.

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Морська Лілія Іванівна

2. Morskа Lilia I.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Плачинда Тетяна Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Плачинда Тетяна Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.